

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Horváth Antal könyvnyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények,
előfizetési és hirdetési díjak intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

A magyarság térfoglalása.

Az új népoktatási törvény ismét több jogot ad a magyar nyelvnek. A magyar faj szupremáciája győzedelmeskedik a széjjelhuzódó nemzetiségek fölött, igazságot szolgáltatván annak az elvnek, hogy Magyarország a magyaroké.

A kulturhaladás leghivebb mérlege: az időszertinti állapotokat bizonyos előbbeni időszakban uralkodott állapotokkal összehasonlítani. A haladás és visszaesés e két időpont közti állapotok és viszonyok pontos összemérése mellett világosan kitűnnek.

Valamint minden kulturmunkában a népek természetes ösztöne, az értelem, az ügyek iránti felbuzdulás adja meg a lüktető erőt, úgy abban az ügyben is, mely minden igaz magyar embernek leginkább fekszik szívében: a magyarosodás is attól a visszhangtól függ, amelyet a nemzet egyes lelkes vezetőinek kezdeményezése magában a népben talált. Kezdetben, alig három-négy évtizeddel ezelőtt, amikor a nemzet megszabadult attól a lidércnyomástól, melylyel a bécsi kamarilla visszafojtotta lélekzetét és a szabad, friss, egészséges életfunkciónak útját vágta — alighogy a nemzet lerázta magáról béklyóit, néhány rajongó lelketű hazafi legelsőbben is vissza kívánta hódítani a nemzet legdrágább kincsét, azt az arany-utat, amelyen a hazafi érint-

kezik a hazafival: az édes anyanyelvet.

Minő vállalkozás! Lesz-e, lehet-e eredménye? Ismét azon a nyelven fogja-e a nemzet összessége kifejezhetni óhajait, reményeit, azon a nyelven fogja-e előadhatni sérelmeit, panaszait, amelyen a pusztaszeri gyűléstől a mőhácsi vészíg és később, amikor a török rabiga alól fölszabadult, egészen a pozsonyi országgyűlésekig intézte ügyes-bajos dolgait?

Ugy látszott akkor, hogy a szó el fog hangzani a pusztában s nem lesz, aki meghallja.

Pedig dehogyan nem hallották meg. Kevesen értették és beszélték ugyan a magyar nyelvet — ezeknek is hiányzott a gyakorlat, mert hiszen ama rémes időszak alatt csak sutlogva-dugdosva lehetett néhány magyar szót kiejteni. S a mikor azok közül, akik tudtak magyarul beszélni, néhányan megtették az első kísérletet, hogy a magyar nyelvet ismét jogaiba léptetessék: nemcsak szokatlanul tetszett ez, de szinte nevetségesnek tartották a csaknem lehetetlennek látszó törekvést, hogy magyarul beszéljen mindenki, aki magyar.

A régi Pest utcáin nem egyszer hallhattunk hangos kacagást válaszul a magyar szóra.

S ime, a lehetetlen lehetővé vált, a nevetséges törekvés lelkünkhez tapadt, legszentebb érzelmünket képezi. Ezt a polyglott nemzetet a magyar nyelv tartja

össze. Az idegen anyanyelvűek gyermekei magyarul beszélnek szülőikkel, akik igyekeznek őket megérteni és magyarul válaszolni. Legalább így van nagyobb részt. Ahol pedig még nem foglalhatott tért ennyire a magyar nyelv, ott megfelelő törvényekkel, minő az új népoktatási törvény is, iparkodunk otthonossá tenni a magyar nyelvet. Annyira már vagyunk, hogy azok, akik igazán magyarok akarnak lenni, magyarul beszélnek és nem rajtunk, magyarokon mulik, hogy egyes néptörödékek a magyar nyelv alkalmazását fel nem karolják.

Reméljük azonban, hogy helyes és tapintatos intézkedéseinknek sikerülni fog, ezeket is néhány évtized alatt a magyar nyelv használatára indítani.

De már így is, összevetve mai viszonyainkat a néhány évtized előtti viszonyokkal, örömmel tapasztalhatjuk, hogy magyarosodunk és a magyarosodás szakadatlanul terjed.

A felvidéken, hol még tíz-tizenöt év előtt ritka volt a magyar szó, dacára a tót nemzetiségi agitátoroknak, a gyermekek tulnyomó része már magyarul beszél. Csak egyes vidékeken, különösen ott, ahol az agitátorok még mindig nagy tevékenységet fejtettek ki, halad lassabban a magyarság ügye.

A románok közt szaporodik a magyarul beszélők száma, a szászok ellenben még most is szívosan ragaszkodnak

TÁRCA.

Rozmaring.

Kicsi falu mellett vitt el a vonat,
Láttam rozmaringos kis ablakokat;
Lányt, kinek dereka, mint a rózsa ring,
Lenge, mint a nádszál, mint a rozmaring.

Délceg legényt láttam; az utcán haladt
S megállott a kicsi ablakok alatt.
Meg se kopogtatta, egy hangot se szólt:
Rozmaringos ablak máris nyitva volt.

Nem igen esett szó az ajakakon,
Csak úgy nézték egymást nagy hallgatagon.
Mögöttük száguldva egy világ kering —
Az ő álmuk: két szem s egy szál rozmaring.

Balla Miklós.

A titok.

Színhely egy felvidéki városka.
Nevezetességei: a szép hölgyek és a szerelmes férfiak nagy száma; azután . . . a többit elhallgatom, elég ennyit tudunk.

E városkában él két derék uri ember, nevezzük az egyiket Hantost, Elemérnek. Foglalkozása: ügyvéd, jellemző tulajdonsága: sasorr,

fiatalabb korába büszkesége, de most lángvörös. Szívbeli jóbarátja Szőlősy Gida, híres orvos a nők szemében, de a férjek rettegnek tőle.

E két uri ember barátsága közmondásos. Mindig együtt látják őket. Én csak azt találom különösnek, hogy gyakran beszélnek egymás feleségéről. Versengnek abban, ki tudja jobban eldicsélni a másik feleségét.

— Boldog ember vagy! — mondogatja Gida az orvos, — feleséged királynő!

— Igaz, . . . hanem a tied a kecseség mintaképe! Gyermeki báj és szendeség.

— Mily vállak! — kiáltott lelkesedve Gida.

— Mily kedves mosolygás!

— És mily termel!

— Mily szende tiszta arc! Nő és gyermek egy személyben.

— Mily kerekded telt tagok! Ha engem . . .

— Mily piciny száj, egy csók . . .

Itt mind a ketten elhallgatnak. Gyanakodva méregetik egymást s a következő percben borait dicsérik, vagy a magas politikáról vitatkoznak. Másnap azután újra kölcsönösen dicsérik egymás feleségét, hanem azért jó barátok. Szőlősy Gida felesége, a „kedves kis asszony“ úgy hívja mindenki, egy nap boszusan kutat férje szobájában. Orvosi könyveit széjjelhányja, receptjeit leszórja, kis kezeivel a fiókba nyúl s kihuz belőle — egy illatos levélkét.

Reszkető kézzel bontja föl

A levél így szólt:

„Kedves Öregem!

Önnek igaza van. Elemér orra ijesztő. Napról-napra vörösebb, tegnap is kacagták.

Apropos tudja-e, hogy Elemér ma délután pár napra elutazik? Este magamra maradok, pedig már most is úgy unatkozom. Isten önnel.“

Aláírás nincs, hanem a kis Malvin azért eltalálta, hogy kitől jön a levél.

— Ah tehát jól sejtettem! — hörgé az asszonyka ökölbe szoritva kis kezét s kék szemében könny csillogott.

Ekkor az ajtó megnyílik és belép a vörös orru Elemér.

— Bucsuzni jöttem.

— Tudom, hogy elutazik, hanem . . .

— Talán azt kívánja édes Malvin, hogy maradjak? Rendelkezzék életemmel!

Malvin tetőtől talpig végig nézett Eleméren. Elemér árnyékban volt, vörös orra nem látszott lángvörösnek, a daliás alakjának körvonalaival annyival inkább kidomborodtak.

— Hátha szeget-szeggel fizetnék? — gondolá elpirulva.

— Csak egy szót, drága Malvin és én a legboldogabb ember vagyok a föld kerekén! — deklamált Elemér, csókokkal halmozva el kezét.

De Malvin már ekkor mást gondolt.

— Megteszi azt, amire kérem?

— Parancsolja, hogy föbe löjjem magam és én megteszem.

— Oh, ennél kevesebbet kérek. Azt akarom, hogy elutazzék, de 10 órára már otthon legyen. Hanem erről senkinek egy szót se. Legyen ez a mi titkunk! Elemér megdöbbenve nézett rá, hanem a „mi titkunk“ az hízelt neki.

— De miért kívánja ezt tőlem?

őseik nyelvéhez. Viszont a svábok előszeretettel tanulnak magyarul, ami arra a reményre jogosít, hogy megjő még az az idő, amikor majd az Észak bérceitől a Dél tengeréig csak magyar szót lehet hallani mindannyiunk közös földjén: szeretett hazánkban.

Emberbaráti intézmények.

Leszakadt a tél és vele a hideg, zord idők minden nyomora. A jégvirágos, rozszant kunyhókban, nyirkos odúkban, a szegénység sikátoiraiban beköszöntött az inség.

Igy szokott ez lenni minden télen. A természet mostohasága, sivársága megsokasítja az élet mostoháit. És a kezdődő téllal fölsír a nyomorultak égigzengő kórusa s mint egy végtelen siralmi ének, tölti be a havas, kietlen világot.

E szivigható kórusnak visszhangját keressük. Vajjon meghallja-e a társadalom és a jólétben élő milliók keblét fölveri-e a rémes segélykiáltás?

Esztendőről-esztendőre, télről-télre nézzük, hogyan nyilatkozik meg az emberszeretet a nyomornak tengődő, szeméten sanyargó páriáival szemben. És szemléledésünk itt is, ott is megnyugtató jelenségeken állapodik meg; a magyar társadalomnak van szive, van mélységes, megértő, emberszerető lelke. A magyar társadalom magához öleli a szenvedőket, enyhíti keservüket, nyomoruságukat. A magyar erény, a magyar faj őserénye nyilatkozik meg a jótékonyágban.

A magyar embernek házatája mindig nyitva volt a szenvedőknek. Régi rossz időkben az inségesek, nyomorultak, kitagadottak, üldözöttek menedéke volt a magyar ház. És ez a magyar erény még nem fajult el. Jól esik ezt látni a mai önös, rideg, szűkkeblű világban.

A tél nyomora minden esztendőben cselekvésre hívja föl az emberszeretetet. Évek óta a társadalom apró csoportokra, körökre, egyesületekre osztva szét magát, akciót indít az inség enyhítésére. Alakulnak jótékonyági egyesületek, humanitárius intézmények, amelyeknek célja, hogy a tél nyomorával szemben megvédje a szegények, árvák, elhagyottak fekete tömegét.

Ez a segélyakció legszélesebb keretekben, a társadalmi mozgalmak nagy arányaiban a fővá-

ros társadalmi köreiből indult ki eddig. De hiszen ez természetes is. A főváros, amelyet az ország szívének nevezünk, predesztinálva van a vezetésre minden anyagi, szellemi és erkölcsi mozgalomban. Ugy kell lenni, ez az élő szervezetek törvénye, hogy az érzések központja a szív legyen. Ugy kell lenni, hogyha az országot sanyargatások, sorscsapások érik, az ország szive dobbanjon meg első sorban.

De ha a modern közigazgatásban, a szellemi, gazdasági, erkölcsi élet új szervezetében mindenütt a világon érvényesülni kezd a legújabb időkben a decentralizáció, hát a humanizmus intézményes fejlesztésében, kiterjesztésében kell leginkább ezt a decentralizációt megcsinálni.

A nyomor nem szigeteli el magát a nagyvárosok falai közé, a kőpaloták katakombáinak, sötét sikátorainak utvesztőibe. A nyomor fekete szárnyon, mint az északi vészmadár suhog végig az országokon, fölkeresi a falvakat, hegyvidékeket és rónaságokat és szárnya érintésének nyomán siralom, inség, kétségbeesés támad.

Fordítsuk tekintetünket a vidék nyomorára. Olyan riasztó, sötét képeket látunk, aminőket egy Gorkij tudna csak a színek, a fekete tónusok erejével megeleveníteni az élet mélységeiből.

A magyar faj őserénye, a szenvedő ember-társak iránti nemes részvét, szives szeretet e sötét képek szemléletére meg kell, hogy sokszorosodjék. A humanitárius intézményeknek országszerte létesülniök kell. Ha az állami gondoskodás érzékenysége, vagy képessége nem terjed odáig, hogy a maga népének harmónikus, szenvedéstelen életét biztosítsa, vegye át a jótékonyág, a szeretet és gondviselés nemes hivatását a társadalom. Amit ad, önmagának adja. A természet törvénye szerint el nem veszhet, el nem pusztulhat semmi, ami van. A szervezetek anyagcseréje új és új életet teremt. Amit magunktól elvonunk, hogy azoknak adjuk, akiknek életföltételt jelent, az nem hiányt jelent, hanem gyarapodást.

Tél van most, a nyomor fehér szemfedője borítja a sivár világot. Ha jótékonyágunkkal enyhítjük a nyomort, a szenvedést, rózsákat hintünk el a hóban, tavaszt varázsolunk a télben.

Ujdonságok.

— Községi közgyűlés. Csütörtökön d. e. tartotta Mindszent község december havi rendes közgyűlését, melyen a község képviselői szokatlan nagy számmal vettek részt. Mindjárt az ülés megnyitása után Korom Gáspár interpellációja került szónyegre, a temető hasznosítása ügyében. Korom kérte az elnököt: mi az oka, hogy a temető még most sem lépett a község birtokába, holott a község azt egy régebbi közgyűlési határozattal magának vindikálta oly formán, hogy az csak birtokon kívül föllebbezhető meg? Veres Sándor elnök replikájában előadja, hogy az egyházi hatóság ezen határozatot megföllebbezte, de mivel Korom Gáspár ragaszkodott ahhoz, hogy eltekintve a föllebbezéstől, a határozat abban a pillanatban jogerőre emelkedett, vagyis végrehajtható lett volna, Veres Sándor kijelenti, hogy a jelenlegi községi előljáróság nem rabló, szülei sem voltak azok, hogy lehetne tehát a temetőt, mely több száz év óta az egyházi birtokában volt, most ily hirtelen, szinte varázsütésre visszavenni? Hosszu, éles vita keletkezett a kérdés körül, amelynek hevében elnök a következő kérdést intézte Korom Gáspárhoz:

— Képviselő ur milyen vallásu? Hiszen ha egy vadállat fiát bántalmazza, az is védelmére kel. Önnek meg csak tegnap feküdt a lánya a ravatalon és ugyanakkor interpellációkon törte a fejét?

— Semmi köze az én magánügyeimhez — volt rá a válasz — most a község érdekeiről van szó.

Az éles ellentétek azonban békés úton kiegyenlítették. Az erős vita fináléja az lett, hogy egy 11 tagú bizottság felkeresi Kádár Szilveszter plébánost, az ügy végleges lebonyolítása céljából. — Ezután tárgyalattott a Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület meghívója a Temesvárott tartandó diszközgyűlésre. Koncz Lajos főjegyző javasolja, hogy illő lenne, ha a község legalább 3 tagú küldöttséggel képviseltetné magát. Gelsy Péter lelkes szavakban rámutat arra, hogy az üdvös eszméket szolgáló egyesület, melynek legszentebb törekvése, hogy a nemzetiséglakta vidékeken is a magyar szót juttassa diadalra, valóban megérdemli a leg-

— Édes Istenem, pusztá szeszély! De magától megkövetelem, hogy szeszélyeimnek is alávesse magát.

Elemér le volt fegyverezve.

— És a jutalom . . . ?

— Az nem fog elmaradni.

— Édes Malvin, előleget kérnék, csak egy csókot, egy titoktartósabb leszek.

Malvin odatartotta piros ajkát, Elemér forró csókot nyomott rá és hevesen megölelte.

— Hanem most siessen!

Elemér maradt szeretett volna.

— Előbb érdemet szerezzen rá.

Elemér elrohant, hogy az érdemeket megszerezhesse.

— Édesem, — mondá Malvin egy fél óra múlva férjének — ma kissé rosszul érzem magam, nem fogok kikocsikázni, este korán szeretnék lefeküdni, reményem nem akarsz sehová sem vinni?

— Oh semmi esetre . . . azaz, ahogy tesszik. Tudod ma estére barátaimhoz ígérkeztem.

— Ugy? — mondá vontatva Malvin, — én nem fogom elrontani örömedet. Elmehetsz. Gida barátunk kezeit dörzsölte örömébe.

— Minden pompásan megy! . . .

Elemérnek egy nagy kert szélén van a háza. Istálló és cselédház a másik oldalon van, ide jött vissza vörös orru barátunk kocsijával s azután háza felé tartott a kerten keresztül.

— Ugyan miért akarta Malvin, hogy 10 órakor itthon legyek . . . Ejh, de milyen bolond is vagyok; így adta tudtomra légyott idejét! Gida bizonyosan nincs otthon . . . Hehehe!

ezek a nők nagyon furfangos teremtsék. Talán jobb is lenne egyenesen hozzá menni! De nem előbb átöltözöm.

Az első szobában a szobaleányt találja, aki majd összeesett ijedtében, amint a nagyságos urat meglátta.

— Hát magát mi az ördög lelte?

A szobaleány azt sem tudta mit beszél, fogvacogva mondá:

— Ne tessék bemenni nagyságos ur, a nagyságos asszonynál van valaki.

— Ki van? — kérde elcsodálkozva Elemér.

— Öljön meg, de nem bírom kimondani.

A vörös orru fejében egyszerre szörnyű világosság támadt. Felfogta a helyzetet egész komoly mivoltában. Először beakart törni neje szobájába, hanem amint a kilincset fogja, mást gondol, homlokára üt nagy kacagva s karjánál fogja a leányt, aki közel volt az ájuláshoz, magával cipeli és a ház főbejáratát becsukja.

A szomszéd korcsmákból 12 cigányt szed össze, akikből 6 trombitás. Szép sorban háza elé állítja őket, elől a irombitások, hátul a hegedűsök s huzatja velük a Rákoczy-indulót. A taktust ő maga veri hozzá nagy lelkesedéssel.

Hanem egyszerre csak a legöregebb kiürtös, aki oly odaadó buzgósággal fujta trombitáját, hogy szeme is szikrát hányt belé, eldobja zene-szerszámját és futásnak ered. A Rákoczy megakad, a cigányok ijedten kiáltanak utána:

— Megbolondultál, dadé?!

A vén trombitás futtában a ház tetejére mutat és magyarázatul csak ennyit kiállt:

— A devla, a devla!

A cigányok a ház tetejére néztek, ott egy fehér alak kapaszkodott végig, a szomszédos diófa felé. Lón erre nagy ijedtség a barna sereg között, mindnyájan szanaszéjjel futottak. Elemér egyedül maradt s azt nézte, hogyan ártson a kísértetnek, mert ő abban a véleményben volt, hogy a kísértet az ablakon keresztül az ő házából menekül. Egy követ emelt fel és avval dobta meg. El is találta a hátát; a kísértet feljajdult, de azért nemsokára eltűnt a diófa lombjai közt. Elemér utána szaladt, de már akkor semmi nyoma sem volt. Mikor fél órai futkosás után haza került, házat nyitva találta. A szobaleány urnőjével eltűnt. Szegény Elemér másnap elment panaszkodni, kebel-barátjának, Gidának. Ágyba találta. Jégborogatást raktak rá.

— Hát neked is van valami bajod? — kérde tőle, mikor elmondta neki a múlt éj siralmas történetét.

— Igen — mond vontatva a jó barát — feleségem úgy megvert, hogy ágyba kellett feküdnöm, azután a faképnél hagyott. Megindítom a válópört.

— Én is, kedves barátom. Mi mind a ketten oly szerencsétlenek vagyunk.

A két jó barát összeölelkezett.

— Nem tudod, vagy nem gyanítod, ki lehetett az a kísértet, Gida? — kérde Elemér.

— Nem tudom. Ez úgy látszik, örökös titok marad.

Elemér még most sem jött nyomára a titoknak és a két uri ember barátsága még most is közmondásos.

Gyöngyössi László.

messzebb terjedő pártfogást és nekünk, csongrádvármegyei magyaroknak, kik az ország szívében élünk, kétszeresen kötelességünk jó példával előljárni és az egyesületet tőlünk telhetőleg támogatni. A javaslatot azonban, tekintve a mintegy 100 koronába kerülő utat, — szótöbbséggel elvetették. — Vida Lajosné kórházi ápolónőnek azon kérését, hogy csekély fizetését évi 120 koronáról 200 koronára emeljék föl, részben kedvezően intézte el a község képviselő-testülete, amennyiben Vidáné 40 korona bérjavítást kapott. — A községi pénztári számadások megvizsgálására kiküldettek: Korom Gáspár, Gelsy Péter, Baksay Illés, Kardos István és Széchenyi Lukács képviselők. — A bor és huszfogyasztási adók végleges rendezését szerdára halasztotta el a közgyűlés, amely ezzel véget ért.

— **Jótekonyság.** Az ögrófné öngyméltósága, szül. Széchenyi Irma grófnő az elmúlt hét folyamán, november hó 28-án meglátogatta községünket, az ő kedves Mindszent-jét. Magas megjelenését feledhetlenné tette különösen az által, hogy megtekintette az ovodát s mintegy félóránig gyönyörködött a kicsinyek játékaiban, azután pedig elbűvölő leereszkedéssel és nyájas jósággal a növendékek mindegyikének süteményeket adott. Végül szívének tuláradó jóságában főuri bőkezűséggel 150 koronát adott át az igazgatónak az ovodások karácsonyfájára, így akarván örömet szerezni és jótekonyságot gyakorolni arra a napra, mely örömet hozott az egész világra s melynek jótévő áldása örök forrása a tiszta felebaráti szeretetnek.

— **József Ágost főherceg a vadászokhoz.** József Ágost főherceg vármegyénk vadászaihoz a következő sorokat intézte: „Vadásztársak! Édes atyám nevét viselő szanatórium-egyesület nemes céljainak megvalósítására sorsjátékot rendez s ebben a vadászokra gondolt. Azok között egy művészi kivitelű vadászfőlszerelést fog kiorosolni. Seregeljünk össze a nemes célra. Sies-sünk a tudóvész ellen való fölséges harcba. Legyünk mi is azok között, kik beteg testvéreink, honfitársaink életét megmenteni törek-szenek. Mutassuk meg, hogy vadász-sziveinkben szent érzelmek honolnak; hiszen minden vásárolt sorsjegy egy-két tégláját szerzi a szanatóriumnak, melyben szegény betegeink enyhülést és tán gyógyulást is fognak lelni. Öszinte vadász-üdvvel: József Ágost főherceg.“

— **Hirdetmény.** A tiszántuli járás főszolgabírói hivatala közhírré teszi, hogy a Mindszent község területén lakó kereskedők és iparosok választási névjegyzéke jogérvényesen megállapítván, az 1905. évi január hó 1-től kezdődőleg egy évi időtartamra jogosultsággal bíró iparhatósági megbízottak választása céljából a választási eljárás, Mindszent község közházánál (tanácsterem) folyó évi december hó 15. napjának d. e. 9 órájától ugyancsak d. e. 11 óráig fog lefolytatni, miről a választók oly megjegyzéssel értesítettnek, hogy az említett időn túl netán beérkező szavazatok figyelmen kívül hagyatnak. Mindszent, 1904. évi november hó 29-én. Tary István, főszolgabíró.

— **Kérelem.** Az állami elemi népiskolák gondnoksága, a tantestülettel karöltve, elhatározta, hogy folyó hó 24-én, karácsony előestéjén az elemi iskolai tanulók által s azok számára karácsonyi játékkal egybekötött karácsonyfa-ünnepélyt rendez. Ezen ünnepély azonban nemcsak a szent napnak bevezetője akar lenni, hanem egyúttal az igaz öröme is forrása és a szerető gondoskodásnak különösen a szegény iskolás gyermekek iránt való megnyilvánulása; tisztelettel fölkérem azért mindazon nemesen érző és gondolkodó emberbarátokat, kiknek gyermekek számára alkalmas, vagy könnyű szerrel átalakítható nélkülözhető ruhadarabjaik vannak, hogy azokat folyó hó 18-ikáig az isko-

lához elküldeni és az ünnepélyt rendező bizottság rendelkezésére bocsátani sziveskedjenek. Pénzbeli adományokért gyűjtőívét fogunk körözni. Ezen inséges esztendőben, melyben nagyon sok szülő a betevő falatot is alig-alig képes családja számára megkeresni s még kevésbé képes sokszor legjobb akarata mellett is gyermekeit a nélkülözhetlen téli ruhával ellátni: alig lehet magasabb cél, mint a szegény iskolás gyermekek ruhával való ellátása abból a fölöslegről, melylyel a tehetősebbek rendelkeznek. Minden legcsekélyebb adományt is hálás köszönettel fogadunk. — Kádár Szilveszter, gondnoksági elnök.

— **Egy öreg nótárius halála.** Béres Elek, a szomszédos Kistelek községnek 50 éven át volt jegyzője, 90 éves korában elhunyt. Az érdemes nótárius Kisteleken született és földmives családból származott. Iskoláit Pozsonyban és Szegeden végezte. Az 1842—43-iki országgyűlésen gyorsíró volt, mint jurátus; majd Zomban a kincstári uradalomnál nyert alkalmazást. Akkoriban megüresedett Kisteleken a jegyzői állás. Béres rokonai ekkor reá gondoltak, de mivel még nem volt vasút, négy szép lovat fogtak össze, hogy kedves rokonukat rangjához méltóan szállítsák haza. Az előjáróság tagjaitól választott küldöttség új posztó ruhát és kordován csizmát csináltatott neki. Így indultak el három négyes fogatú kocsival. Béres lemondva minden kilátásról, engedett a hívásnak és hazajött falujába nótáriusnak, ahol valódi mintaképe volt a báró Eötvös által megírt Falu jegyzőjének. Az egész falu részvéte kísérte ki az öreg jegyzőt a temetőbe.

— **Népgyűlés Mindszenten.** Ma vasárnap délelőtt fél 12 órakor a piactéren népgyűlés lesz, melyen Kelemen Béla és Okolicsányi László országgyűlési képviselők fognak beszédeket tartani, Tisza István alkotmánytiprása ellen. A népgyűlésre a község lakossága, pártkülömbőség nélkül ezuton is meghivatik.

— **A faskola* atadása.** Pénteken délelőtt történt meg hivatalosan a községi faskola átadása Gajda Lajosnak, aki tudvalevőleg a községtől a kertek alján hat hold földet kapott bérbe, holdankint 36 koronájával. Az átadásnál a község részéről Kiss Balázs jelent meg. A földmérést Süle Lajos uradalmi vízmester teljesítette.

— **Egy fiatal leány halála.** Lesújtó csapás érte Korom Gáspár polgártársunkat. Viruló szépségű leányát: Ilonkát, aki alig töltötte be a 15-ik évet, magához szólította az Ur, mélyseges fájdalomra szüleinek, kiknek gyászaban igaz részvételt osztozunk. A kedves fiatal leányt szivbaj ölte meg. Temetése szerdán délután ment végbe, nagy részvét mellett.

— **Katalin-bál.** A mindszenti iparosifjuság a múlt vasárnap este Zánthó Kálmán vendéglőjében Katalin-bálat rendezett, amelynek tiszta jövedelme jótékony célt lett volna hivatva szolgálni. A bál mérlege azonban, részvétlenség folytán ráfizetéssel zárult. Ilyeténképen — fájdalom — nemcsak a szegénysorsu iskolásgyermekek nem részesülhettek felruházásban, de még a bál rendezője is anyagi károsodást szenvedett.

— **Az ártézi kut munkálatai.** Mégis csak igaz ama közmondás: ami késik nem mulik. Az ujfalusiak — noha sok vajadás után — legközelebb már megkapják az új ártézi kutat. Koczka vásárhelyi kútfúró, aki a munkát pályázat folytán nyerte el, holnap, hétfőn kezd meg a munkálatokat, amely, ha az időjárás nagyon keményre nem fordul, előreláthatólag gyorsan fog haladni.

— **A pálinka vasárnapi árusítása.** Az Országos Közegészségi Egyesület a belügyminisztériumhoz memorandumot ad be, amely a vasárnapi munkaszünetnek a pálinkamérésre való kiterjesztésére irányul. A memorandum főrésze az, hogy az égetett szeszesitalok elárúsításának záróórja mindenütt, tehát nemcsak a pálinkamérésekben, hanem a szállókban, vendéglőkben, korcsmákban, kávéházakban, fűszer- és szatócüzletekben vasárnap délelőtt tíz órára tűzessék

ki. Az alkohol-bizottság a memorandumot elfogadta és elhatározta, hogy betereszti az országos közegészségi egyesületnek. Már eddig is számos kiváló egyesület bejelentette a memorandumhoz való hozzájárulását.

— **Felebaráti szeretet a bibliában.** Büchler J. Gyula, a mindszenti zsidó hitközség papja, ily cím alatt egy kis füzetkét bocsátott a nyilvánosság elé, amelyben bibliai idézetek vannak a felebaráti szeretetről. Ára csupán 50 fillér. Tiszta jövedelme szegénysorsu iskolásgyermekek jutalmazására fordítatik. Kapható úgy a szerzőnél, valamint lapunk kiadóhivatalában.

— **Ami tilos, az édes.** Nyilván ezt tartja özv. Papp Ferencné Tóth Mária is, akit rövidesen már másodszer kaptak rajta a tilos dohány árulásán. Alig egy hete, hogy Durkó Gábor csendőrőrmester a piacon lefűlte a dohányos asszonyt, most a hetivásárban ismét szerencsét próbált. De mielőtt tudhatott volna az illatos leveleken, elcsipték és mintegy 16 kiló dohányt koboztak el tőle.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jóbarátain, ismerőseim és tisztelőim, kik felejtethetlen Ilonka leányunknak végtisztességételen megjelentek és részvétükkel megmérhetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton is legmelegebb hálás köszönetünket. Mindszent, 1904. évi december hó 3-án. Korom Gáspár és neje.

— **Elcsipett házasságszédelgő.** Papp Mihály kisteleki lakost, nagyon pikáns intenciók vezérelték Mindszentre. Vagy talán nem is annyira az intenciók, mint a menyecskék bűvös pillantásai vonzották ide. Mert nem szabad figyelmen kívül hagyni, Papp nagyon ismerős a mi szép községünkben. Nem is oly régen itt esküdtött örök hűséget egy szép mindszenti leányzónak, akivel alig élt pár napig; még a mézes napok legelején bucsut mondott fiatal szép hitvesének. Most ismét visszajött, hogy asszonyt keressen. Szép, fiatal, tüzesvérű asszonyt, akinek az oldalán öröm az élet és gyönyörűség az együttélés. Csinos, derék ember lévén Papp Mihály, akadt is asszonynak való nem is egy. Így történt azután, hogy a szerelmes ember egy egész légió menyecskének tett vadházassági ajánlatot, erősen biztatván mindegyiket, hogy ő se nem kaszál, se nem kapál, kubikra sem megy, mégis nagyuri módon eltartja az asszonyt. Csakhogy a kecségető ígéretek viszhangja valahogy eljutott a hivatalos fülekbe is és legott elcsipték a szédelgőt, akiről kisült, hogy 2 évet már a váci fegyházba is töltött, hasonló utazások miatt.

— **Ujfajta papir.** Bár a papir csaknem elérte a fejlődés tetőpontját, azért még mindig találunk fel ujfajta papirost. Egy belgiumi papirgyáros nemrégiben szabadalmat kért olyan papírra, amelyet cukorrépből állít elő.

— **Az első leánykiházasítási egyletnek** mai számunkban levő nyilttéri közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét azzal, hogy véleményét függeszse fel, míg a támadások ellen indított sajtóperben a független bíróság nem hoz ítéletet.

— **A világ legolcsóbb folyóirata.** Ezt a címet ambicionálja magának az Érdekes Könyvtár könyvalaku szépirodalmi folyóirat, amennyiben előfizetési árát egész évre 2 koronában, félévre 1 koronában állapította meg. E csekély ár dacára a lap csak elsőrangú hazai és külföldi írók legkiválóbb elbeszéléseit, novelláit és költeményeit közli. Folytatásos cikkeket sohasem ad, minden füzet teljesen befejezett szép könyvet képez. A lap specialitása: a „Rejtvényvilág“ állandó ingyenes melléklet. Speciálitsának nevezzük, mert csak ez a lap nyújtja olvasóinak azt a kedvezményt, hogy kivétel nélkül, minden egyes rejtvénymegfejtőnek egy szépirodalmi művet ad jutalomképpen. Az előfizetési összeg az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatalába (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő, ugyanonnan

kérhető ingyen és bérmentve mutatványfüzet és előfizetési gyűjtőív is.

— Jó tanács. Egy szorgalmas újságolvasó megfigyelte, hogy az ország meteorológiai intézetének és a Meteor időjósai többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik hideget jelez. Bármelyik következék is be: meghülésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk „Réthy-féle pemetefü-cukorkát“, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő: Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

NYILTTÉR.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Tájékoztatásul.

Az **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.** és annak igazgatósága rövid idő óta céltáblájául szolgál a leggyűlölködőbb és bosszuvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságoktól, ferdítésektől és torzításoktól csak úgy hemzsegnek.

Méltóságon alulinak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjainknak tájékoztatásul, hogy az **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.** kebelében semmi olyan nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgáltatna és hogy ezen üzemek tisztán egy rendezett hajszára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásoktól a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtópert, az egyedüli eszközt, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mindezen támadások ellen, már is folyamatba tettük. Budapest, 1904. nov. 30.

Az Első Leánykiházasítási Egylet igazgatósága.

Röhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Eladó ház és föld.

PALINKÓ FLÓRIÁN nagy-utcán levő háza és a téglás-oldalon levő 5 lánca földje szabad kézből eladó. Értekezhetni PÁLINKÓ MIHÁLY malomtulajdonossal.

5 darab

„Önsegélyző Szövetkezet“-i részvény eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

TURUL

a legjobb egyiptomi cigarettahüvely

A legjobb mindennemű gyártmányok közt!

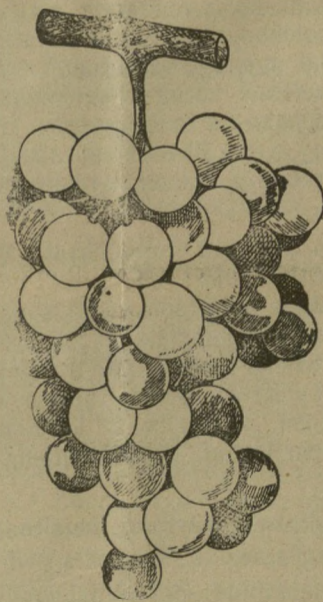
Különlegessége, hogy a cigarettát egyszer meggyújtva, minden szűrés nélkül is egyenletesen végig ég, teljesen szagtalan, tiszta anyagánál fogva az egészségre ártalmatlan.

Egy doboz (100 db) 36 f.

Kapható Mindszenten egyedül
HORVÁTH ANTAL
papirkereskedésében

Milleniumtelep, Nagyősz

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartalós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült. 3-20

Világhírű

a

„Rekord“

10-20

festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Sámos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarel- és pasztellfestésben, fénykép után, 48-63 cm. nagyságban

Ára 20 korona.

Legfinomabb kivitelű Brom-, Platin- és kréta-rajz. Ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **TELJESEN INGYEN**, ha részünkre három rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ FESTÉSZETI MŰINTÉZET

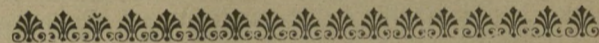
Budapest, Rottenbiller-utca 46.

1905. évre szóló

Naptárak

nagy választékban kaphatók

Horváth Antal papirkereskedésében.

Bokor Izsó

órás és ékszerész

Szeged, Kelemen-utca 7-ik szám

--- a Lengyel-palota átellenében. ---

Ajánl a karácsonyi és ujévi ünnepek közeledtével mindenféle **DIVATOS ÉKSZERT**, menyasszonyi nászajándéknak alkalmas **DÍSZTÁRGYAKAT**, továbbá valódi svájci és hazai gyártmányu **ZSEBÓRÁKAT**. Nagy választék fali-, inga-, irodai és ébresztő-órákban, valamint ékszerekben.

Régi aranyat veszek vagy becserélek a legmagasabb árban uj, divatos tárgyakért.

Vidéki megrendelések különös figyelemmel gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. --- Nem tetsző tárgyak a legnagyobb készséggel kicseréltetnek

